

Bájkkeavijssa NuorttaSállto

Anta Pirak. Foto: Ludwig Wästfelt/Ájtte.

Anta Pirak ja Jåhttesáme viessom

Jagen 1937 almoduváj vuostasj tjáppagirjálasjvuoda girje julevsámegiellaj. Anta Piraka Jåhttesáme viessom gávvit Jåhkåmåhkke-sámij iellemav navti gáktu liij sulle 100 jage dássta ávddåla.

Girje gávviduvvá gállegruvvon gájkajda gudi sáme histåvrås, iellemvuoges ja dábíjs berusti, ja akta dajs ájnnasamos gáldojs julevsáme giela birra. Girjen gávviduvvá boatsojsuutto ja iellem boahhtsubarggen jagev birra. Dat sisadná aj moadda báva ja subtsasa Jåhkåmåhkke guovlos.

Anta Pavasson Pirak riegádij Sirggán jagen 1873. Æjgáda lidjin ællosáme. Girjen subtsas Anta Pirak gáktu ieddnes ja manjela vielja suv áhpaddin lâhkåt, manjela iesj áhpaj tjállit gá moattedij dav mij girjien tjuottjoj. Anta lij

oahppelis, manáj áhpadiddjeseminárraj ja muhtem jage bargaj sáme mánáj áhpadiddjen. Sæmmi båttå lij sujna ietjanis ællo mav gáhttij. Mañenagi sjattaj gássjelis dajt guokta virgijt kombinerit, danen áhpadiddjen hiejtij ja ællobargguj álgij állas virgen.

Jåhttesáme viessom tjáleduváj 1926 tjavtja. Anta Pirak ja girkohärrá Harald Grundström moaddi æjvvaliga muhtem turisstasiebre hyton. Anta subtsastij julevsámegiellaj, girkohärrá tjálij mij javladuváj. Ávddåbáhkuj girjjáj mij moadda jage manjela almoduváj, tjálij Grundström Anta Piraka birra ahte

“viehka buoragit mujttá ja sujna le sjuggelis gávådallam, ahte ållu mánnavuoda rájes lij dálusj bávajt ja histåvråjt berustam majt suv æjgáda ja iehtjáda lidjin guhka dálvveiehkedijt subtsastam”.

Grundström vuostatjin girjev svierigadarogiellaj járggålij ja nabdiq dav *En nomad och hans liv* ja almoduváj jagen 1933. Dat vijdes láhkáj Jåhkåmåhkkesámij iellemav gávvit. Mánajståhkusa, oasesmano Ubbmemij, áhpadibme, ulmutjahttem, urudisá ja duodje. Valla gájkinåvdemusát boatsojsuutto jagev. Snivva gávvit boatsojsuutov gáktu lij

åvddål motåvrå ja ådå ájgge bádij, ja navti le árvogis gálldo máhtudahkaj boatsojsuutto birra gáktu dájmaduváj 100 jage dássta ávddåla.

4 jage manjela, jagen 1937, bádij girje julevsámegiellaj, vuostasj girjen ávvánis. Harald Grundstrømaj lidjin Anta Piraka tjállusa ávkken gá girkohärrá manjela almodij báhkogirjestis *Lulelapsk ordbok* nuppát værálndoaro manjela.

Anta Pavasson Pirak jámi jagen 1951, 60 jage dássta ávddåla.

* Muhtema Pirak-slevtan ávkkjin vuona biele guohtomednamijt. Guhti árvedahitte lij Anta Piraka tjiehtje, Anders Hovasson Pirak, jádij Hábmerij fámljajnis 1870-lågo álgon, valla fellaj hágas láhkáj juo jgen 1873. Girkohärrá tjállusij milta girkkogirjen de manáj jieŋa tjadá Ribtakuonan (*Sisnuoren*), besaj gáddáj, gánná manjela gávnnin jábmám. Girkohärrá diedoj milta lij jábmám vájbbamis. Áhkásj Botel (*Nilsdr Kallak*) ja bárnes Pava manjela guhkiyt árojga muhtem gámán Sáttonjárggagáben.